

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata

TOP Plusz Városfejlesztési Programterv

2021-2027

2. verzió

Cím	Érd Megyei Jogú Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve
Verzió	2.0
Közgyűlési határozat száma és dátuma	[határozat száma és megnevezése] [határozat megjelenésének dátuma]
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP_Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Érd Megyei Jogú Város

FVS felelős szervezet:	Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata
FVS felelős szervezet kapcsolattartó:	[kapcsolattartó neve, beosztása] [email, telefon]
FVS felelős szervezet címe:	[cím]

Érd, 2023. október 18.

Tartalomjegyzék

Táblázatok jegyzéke	2
Bevezető.....	3
0.Verziókövetés.....	4
1.Stratégiai beágyazottság	4
2.A beruházások, akciók összesítő bemutatása	14
3.Konkrét beruházások.....	19
4.Ütemezés.....	27
5.Indikátorvállalások	32
6.Mellékletek.....	35
6.1.Vármegyei önkormányzat bevonása	35
6.2. Kiválasztási kritériumok, döntéshozatal.....	37

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Érd stratégiai célrendszere	12
2. táblázat: A célrendszer városrészi leképeződése	13
3. táblázat: Az intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése	15
4. táblázat FVS-TOP Plusz kapcsolat	18
6. táblázat: Projekttábla - 2. prioritási tengely	22
7. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+	23
8. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA.....	25
6. táblázat: Projekttábla - 6. prioritási tengely.....	27
9. táblázat: Ütemezés.....	29
10. táblázat: Összesített indikátorvállalások	32

Bevezető

A TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (TVP) az ERFA 11. cikk eszköz alá besorolt városok számára a TOP Plusz források felhasználását rendszerező dokumentum.

A TVP alapesetben tehát az alábbi 10 táblázatból áll:

1. FVS stratégiai célmátrix
2. FVS területi célmátrix – városrészi szintű összefüggések
3. FVS-TOP Plusz kapcsolat
4. Projekttábla - 1. prioritási tengely
5. Projekttábla - 2. prioritási tengely
6. Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+
7. Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA
8. Projekttábla – 6. prioritási tengely
9. Ütemezés
10. Összesített indikátorvállalások

0. Verziókövetés

A TVP első, IH általi elfogadást követő változások az alábbiak:

A TVP első, IH által elfogadott verzióját Pest Megye Közgyűlése 2022. július 26-án támogatta, Irányító Hatóság felé megküldésre került Érd MJV Önkormányzatának TOP_PLUSZ-1.3.1-21-PT1-2022-00007 azonosítószámú pályázatának mellékleteként.

Miniszterelnökség Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóságának 2023. május 18-án érkezett megkeresésében felkérte önkormányzatot a TVP felülvizsgálatára, jelen verziója TVP-nek ezen felülvizsgálat eredményeként követi az elfogadott TVP-ben kért módosításokat.

A TVP 2.0 változása elsősorban a TVP sablon módosulása (prioritások, indikátorok) miatt volt szükséges, ezen felül változás történt az allokált forrásoknál két prioritás esetében (az összes forrás nem változott): TOP1 -ről történt forrásátcsoportosítás a TOP6-ra.

A TOP1-en belül az egyes beavatkozások ill. az ahhoz kapcsolódó forrásigények kismértékben módosultak, a projektcsoportból a TOP6 prioritásba átkerült projektek innen kikerültek, ugyanakkor betervezésre került Natura 2000 területet támogató tevékenység és Szociális városrehabilitációra érdekében szegregáció felszámolása is.

A TOP2 projektjei felülvizsgálatra kerültek: a tartaléklistán szereplő Magyar Földrajzi Múzeum energetikai korszerűsítése kerül megvalósításra, a korábban tervezett Szociális Gondozó Központ Topoly utcai létesítményeinek energetikai korszerűsítése helyett.

A TOP3 ESZA esetében betervezésre került a szociális célú városrehabilitáció érdekében szegregáció felszámolása – társadalmi érzékenyítés.

Az Ütemezés c. fejezetben GANTT diagrammal bemutattuk az egyes projektek tervezett megvalósítását/ütemezését, ill. azt, hogy a betervezett ütem alapján ezek nem okoznak kapacitáshiányt, valamint párhuzamosságok esetén azok nem veszélyeztetik a megvalósítást, a forráslehívás ütemezett megvalósítását.

1. Stratégiai beágyazottság

A fenntartható városfejlesztési stratégia fejlesztéseinek a célrendszeren kell alapulnia, az abban megfogalmazott célok megvalósulását kell szolgálnia. Ennek az elvnek a szellemében vázolhatók fel a 2020-2027 közötti időszakban szükséges városfejlesztési irányok és beavatkozási területek, amelyek igazodnak a **megalapozó munkarészben ismertetett sajátosságokhoz**, a **külső kihívások által generált fejlődési trendekhez** (adaptív forgatókönyv) és azokhoz a **referenciadokumentumokhoz**, amelyek a területfejlesztés külső feltételrendszerét adják (uniós, nemzeti, térségi, ágazati fejlesztési dokumentumok, szabályozási környezet).

1.1 Jövőkép

Érd 2030-ban egy olyan klímatudatos és élhető város, amely kiegyensúlyozott városszerkezetű, a természeti és épített erőforrásaival fenntartható módon gazdálkodik, s a helyi adottságaira alapozott gazdasági-szolgáltató bázisa révén meghatározó térségi erőközpont.

A jövőkép elérését két rész cél szolgálja. A **városi funkciók és szolgáltatások erősítése (R1 rész cél)** elsősorban a helyi jelentőséggel bír, a gazdasági diverzifikáció, a klímaálló területfejlesztés, valamint a társadalmi megújulás irányába ható tényezőket helyezi a fókuszba.

A **várostérségi funkciók és szolgáltatások erősítése (R2 rész cél)** elsősorban Érd térségi pozícionálását, (ön)definiálását jelenti a meglévő adottságok és potenciálok helyzetbe hozásával.

Érd jövőképében hangsúlyos szerepet kap a **kiegyensúlyozott városszerkezet**, amely szorosan összefügg a budapesti agglomerációban tapasztalható lakosság szám-növekedéssel, az ezzel együtt járó műszaki és humán infrastruktúra ellátottságában fennálló szerkezeti problémákkal. Érd jelenlegi lakosság száma meghaladja a 70 ezer főt, s a népességprognózisok alapján megállapítható, hogy a jelenlegi folyamatok alapján a város népessége továbbra is dinamikus növekedési pályán van. A beköltözések intenzitása a piaci folyamatok hatására némileg mérséklődhet, de a trendekben számottevő változás nem prognosztizálható. Érd tehát választút előtt áll:

- a népesedési folyamatokat külső adottságként kezelve, **közel 100 ezer fős nagyvárossá gyarapodik, vagy**
- gátat szabva a nagyobb arányú beköltözéseknek **75-80 ezres lakosú közép város marad.**

Ez az érték választás eltérő eszközöket követel és igencsak különböző települési struktúrákat eredményez. A szolgáltatások, közművek, infrastruktúrák biztosítása mellett a közszolgáltatások minél szélesebb körű elérhetőségével és minőségének javításával törekedni kell a településrészek és alközpontok közösségi, közigazgatási, kereskedelmi és zöldfelületi funkcióinak erősítésére. A város további szétterülésének megakadályozása helyett prioritásként kell kezelni a **környezeti állapot javítását**, a természeti sokféleség megőrzését, valamint a fejlesztések során a táji és természeti értékek megőrzésének biztosítását. Figyelemmel kell lenni a csapadékvízrel történő felelős gazdálkodásra, s az extrém időjárási körülmények kezelésére. Az építészeti megoldásoknál ösztönözni kell a lakó- és középületek energiatakarékos működtetését. A közlekedésben, különösen a közösségi közlekedésben ösztönözni kell a zéró kibocsátású járművek elterjedését, a településen belül pedig a gyalogos, kerékpáros közlekedés feltételeinek javítását.

Érdet a környező agglomerációs városokkal ellentétes gazdasági fejlődés jellemzi. Az 1990-es évektől jelentkező külföldi működő tőke, a jelentősebb ipari beruházások jellemzően Törökbálinton és Budársön realizálódtak, míg Érd egy folyamatosan gyarapodó lakosság számú alvó város maradt, ahol a szolgáltatások is alacsony színvonalon voltak elérhetőek, s helyi munkalehetőségek is csak korlátozott számban voltak jelen. A fő város közelsége mind az ellen hatott, hogy a szolgáltatások helyben fejlődjenek.

Ez a folyamat az utóbbi években megfordult, s a már megvalósult fejlesztések révén számos vállalkozás telepedett le a városban. A további fejlődés érdekében ugyanakkor **Érdnek pozícionálni kell önmagát a fő városi erőterben, s a környező városokkal kooperálva, meglévő előnyeit kihasználva térségközponti szerepkörét erősítve gazdasági-szolgáltató bázis kiépítésére kell törekednie.** Ehhez azonban tudatos tervezés, a korábban meghatározó keresletorientált szemléletmód helyett az innovációra és szellemi tőkére alapozott, proaktív fejlesztések szükségesek. Mindezt elősegítheti, hogy a következő évtizedben egyre nagyobb szerepet kap az **infokommunikáció**. A város fejlesztése, működtetése során, illetve az új beruházásoknál ösztönözni kell az infokommunikációs technológiák (IKT) alkalmazását, ki kell használni az emberi igényekkel összhangban a modern technika lehetőségeit. Az IKT technológiák az üzemeltetési biztonság (pl. közlekedés, épületenergetika), a működtetés eredményeinek visszacsatolása (monitoring rendszer), illetve a különféle szolgáltatási rendszerek (pl. egészségügyi ellátás és az egészségügy-szociális rendszer kapcsolata) közti együttműködés hatékonysága érdekében is jól használhatóak. Erősíteni kell az infokommunikációs eszközök tudatos használatát a különböző korosztályok esetében, különösen a közügyek elintézéséhez kapcsolódóan.

1.2 Átfogó és tematikus célok

A fentiekben definiált jövőkép és részcélok elérését hat átfogó cél segíti elő. Ezek közül a Zöld Érd (A5 átfogó cél) és a Digitális Érd (A6 átfogó cél) horizontális jelleggel a többi átfogó cél teljesülését is elősegíti.

1.2.1 Klímatudatos és értékteremtő városfejlesztés

A **klímatudatos és értékteremtő városfejlesztés (A1 átfogó cél)** a klímaváltozás kihívásaira reagálva a fenntartható területhasználatot, az épített és művi környezetet, a városi zöldfelületeket és természeti ökoszisztémát, valamint a városi közműrendszereket, infrastruktúrákat, azok optimális területi leképeződését helyezi a fókuszba. Mindebből következően jelentős a kapcsolódás a Zöld Érd átfogó céllal.

A **fenntartható területhasználat és városi struktúrák kialakítása (T1 cél)** a folyamatosan gyarapodó lakosságszámú és növekvő beépítettséggel jellemezhető Érd esetében kiemelkedően fontos. Ez magában foglalja a be nem épített területek megőrzését, a város további szétterülésének megakadályozását (urban sprawl jelenség), éppen úgy, mint a városon belüli funkciók koordinált jelenlétét, a központok és alközpontok egymásra épülő hierarchikus rendszerét. Ennek egyik hatékony eszköze lehet a részvételi költségvetés és a közösségi tervezés, amelynek eredményeképpen az igényekhez igazodó városi struktúrák alakulhatnak ki.

Egy XXI. századi, élhető város esetében alapvető fontosságú a **fenntartható mobilitás (T2 cél)**. Ez a szemléletmód túlmutat a hagyományos közlekedésfejlesztésen és -tervezésen, ugyanis nem a forgalom-szervezést, hanem az embert állítja a középpontba. A célja tehát nem a forgalmi kapacitások maximalizálásában, hanem az elérhetőség és az életminőség, a fenntarthatóság, a gazdaságélénkítés, a szociális egyenlőség, a közegészség és a környezetminőség bonyolult kapcsolatrendszerének egymásra hatásából származtatott kölcsönös előnyök kiaknázásában rejlik. Mindez a közlekedési szokásokon, szükségleteken és igényeken alapuló funkcionális területi egységekben, az összes közlekedési mód összehangolt fejlesztésével valósul meg, ahol a környezetkímélő közlekedési módok élveznek prioritást.

A **települési komfort és városi arculat javítása (T3 cél)** a közüzemi infrastruktúrák megfelelő minőségű és kapacitású bővítésén, fejlesztésén túlmenően a léghébelek földkábelekre történő átváltására is kiterjed. Ez utóbbi nem csupán esztétikai kérdés, hanem az infrastruktúrák klímaváltozással szembeni kitérttségét is nagyban javítja.

1.2.2 Versenyképes gazdaság

Ahogy az Érd Gazdasági programjában is szerepel, a **versenyképes gazdaság (A2 átfogó cél)** fő célkitűzése a gazdaság élénkítése, aktivizálása, ezáltal a gazdasági szereplőktől származó helyi adóbevételek szintjének jelentős növelése, amely együtt jár új munkahelyek létrejöttével is.

Érd MJV számára a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a **gazdasági-üzleti infrastruktúra fejlesztése (T4 cél)**, amely magában foglalja a gazdaságilag hasznosítható területek felmérését, gazdasági célú hasznosíthatóságuk részletes vizsgálatát, ipari és gazdasági területek infrastrukturális fejlesztését, a K+F+I tevékenységben rejlő potenciál kiaknázását.

A gazdasági diverzifikáció pillére a **turizmusban rejlő potenciál kihasználása (T5 cél)**, amely a környezeti adottságok fenntartható hasznosítása mellett egy jól átgondolt turizmusfejlesztési akcióterv mentén, komplex élményláncok révén valósulhat meg. Ahhoz, hogy a turisztikai fejlesztések ne csak a településre látogatók igényeit szolgálják ki, hanem a helyi lakosság is magáénak érezze azokat, elengedhe-

tetlen a helyi adottságokra, vonzerőkre, hagyományokra, erőforrásokra, arculati elemekre való alapozás, amely mind az attrakciófejlesztések, mind a hálózatos rendszerek kialakításánál fontos vezérlőelvet jelent.

A gazdaságfejlesztés fontos szegmense a **helyi termékek piacra** jutásának elősegítése, ezzel párhuzamosan pedig a **kistérségi termelői kereskedelmi hálózat és szolgáltatás fejlesztése (T6 cél)**, amelynek alapvető elemei a helyi hagyományokra épülő kézműves és művészeti termékek, illetve a helyi mezőgazdaság termékei. Ezek azok a termékek, amelyek elsősorban a helyi és kistérségi fogyasztópiacot szolgálják ki, nem az export-piacokat.

A konkrét fejlesztések, beavatkozások mellett az önkormányzatnak a gazdasággal összefüggő menedzsment feladatok ellátásában is aktívan részt kell vállalnia, különösen a **városmarketing** és a **befektetésösztönzés területén (T7 cél)**. Ez magában foglalja a város pozicionálását, a helyi lakosság, a turisták, a befektetők, egyéb városhasználók irányába történő kommunikálását, maximálisan építve a már meglévő kedvező adottságokra, a potenciális lehetőségek körét pedig kiszélesítve. A helyes marketing és pozicionálás eredménye a település értékének, egységes és vonzó arculatának, imázsának felépítése.

1.2.3 Társadalmi kohézió

Érd lakossága elsősorban a városba történő beköltözések hatására folyamatosan növekszik, s mára az ország 11. legnépesebb településévé vált. A 70 ezer főt meghaladó lakónépesség ellátásához elengedhetetlen a szükséges infrastruktúra és szolgáltatások biztosítása, a **társadalmi kohézió erősítése (A3 átfogó cél)**, a leszakadó vagy leszakadással küzdő társadalmi csoportok felzárkóztatása, az aktív közösségi élet megteremtése

A **humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása (T8 cél)** magában foglalja az oktatás, az egészségügy, a szociális ellátás szolgáltatásainak és kapacitásainak fejlesztését, szükség esetén a szolgáltatási paletta bővítését, az infrastrukturális feltételek megfelelő minőségben történő biztosítását. Fontos, hogy a szolgáltatások minden érintetti kör számára elérhetővé váljanak, azaz mind a fiatalabbak, mind az idősek helyi szinten megfelelő ellátásban részesüljenek. A fejlesztéseknek a sport és rekreáció területére is ki kell terjedniük.

A **szociális lakhatási rendszer kiépítése, támogatása (T9 cél)** szoros összefüggésben áll a városba történő beköltözések intenzitásával. A prognózisok szerint 2050-re a mai lakásállománynál 13%-kal több lakóingatlanra lesz szükség, amely egyrészt a beépített területek, a beépítések intenzitásának növekedését eredményezi, másrészt magával hozza az ingatlanok árának nagy mértékű emelkedését is. A problémát tehát komplexen kell kezelni, egyrészt lehetővé téve a hiányszakmákban dolgozók részére a piaci viszonyoknál kedvezőbb önkormányzati bérlakásprogram kialakítását („szolgálati lakások”) az ehhez szükséges bérlakásállomány megfelelő mennyiségű és minőségű megteremtésével, másrészt pedig – összhangban a T1-es tematikus céllal – optimalizálni és racionalizálni kell az ingatlanfejlesztések volumenét is.

A városba beköltözők nagy száma miatt Érden kiemelkedően fontos a **helyi identitástudat erősítése, aktív közösségi élet kialakítása (T10 cél)**, amelyben a város kulturális eseményei, rendezvényei is kiemelt fontossággal bírnak. A közösségi programoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az ifjúságra, számukra értékes programok, szabadidő eltöltési lehetőségek kínálatának növelésére. Ennek kapcsán fontos a fiatalok bevonása a közösségi és az önkéntes munkába, amely során értékes tapasztalatokat, munkagyakorlatot szerezhetnek.

Az **esélyegyenlőség** erősítése minden társadalmi csoportot másként érint, ezért a lehető legszélesebb igényeket kell kielégíteni városban. Ennek érdekében a helyi esélyegyenlőségi programban foglalt intézkedéseket végre kell hajtani (**T11 cél**). Ennek keretében a leszakadással küzdő társadalmi csoportok felzárkóztatását szolgáló programokon kívül a – nem csak a közintézményekre kiterjedő – akadálymentesítést is folytatni kell. A szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett területek komplex rehabilitációja során az érintett területeken szükséges a fizikai környezet megújítása, a hiányzó közműrendszerek kiépítése, illetve a lakásállomány megújítása vagy bontása. (A lakásállomány fejlesztése során önkormányzati bérlakások építése is indokolt lehet.) Az infrastruktúra-fejlesztés részeként meg kell újítani a közterületeket, az építési beruházásokba lehetőség szerint a területen élő munkanélküli lakosokat – megfelelő képzés után - bevonva. Az infrastrukturális fejlesztések mellett törekedni kell az érintett lakosság társadalmi felzárkóztatására, amely többek között célzott prevenciós és bűnmegelőzési programok megvalósítására, a hátrányos helyzetű diákok oktatásban való részvételére, a felnőtt lakosság elhelyezkedési esélyeinek javítására, társadalmi vállalkozás beindítására is kiterjed. Ennek érdekében szükséges a szociális, egészségügyi, oktatási ellátórendszer, illetve a szakmai civil szervezetek együttműködése. A programok sikeres megvalósítása érdekében használni kell a közösségfejlesztési megoldásokat.

1.2.4 Térségi szerepkör erősítése

Érd térségi szerepkörének erősítése (A4 átfogó cél) a hosszú távra szóló Településfejlesztési Konceptióban is hangsúlyos. Ennek értelmében a város a budapesti agglomeráció nyugati kapu szerepét kívánja erősíteni humán/intézményi szolgáltatási, valamint gazdasági területeken. A környező települések számára mikrotérségi központként alternatív és fenntartható lehetőségeket kínál Budapest mellett, a város intermodális adottságaira alapozva. A Duna-parti és közlekedési adottságait kihasználva országos jelentőségű kikötői/logisztikai szerepet kíván betölteni. Emellett a Duna-part természeti területeit a térség rekreációs, sport és turisztikai célpontjává kívánja fejleszteni, adottságainak megőrzésével és értékeire építve.

A **földrajzi helyzetből adódó előnyök kihasználása (T12 cél)** révén Érd makrogazdasági szerepköre erősödik. Érd közigazgatási területének határán folyik a Duna, mint a Duna-Majna-Rajna északi és déli tengereket összekötő, TEN-T hálózat részét képező vízi út, egyben a VII. számú páneurópai közlekedési folyosó. Erre az adottságra alapozva kiváló lehetőség kínálkozik a multimodalitás kiépítésére: a jó hazai és nemzetközi közúti, vasúti kapcsolatok révén megfontolandó egy új dunai árukikötő létesítése, ezzel egy multimodális (közút, vasút, vízi) logisztikai fejlesztés, a Duna Intermodális Logisztikai Központ megvalósítása (DILK), amely a hozzákapcsolható gyártási, szolgáltatási tevékenységekkel és a szükséges infrastruktúrák kiépítésével, a már meglévő hálózatokhoz történő kapcsolódással Érd gazdasága számára új perspektívát jelenthet. A város nagytérségi szerepkörének erősítéséhez az érdi nagybani piac kialakítása is hozzájárulhat.

A **mikrotérségi szerepkör erősítése** érdekében (**T13 cél**) elengedhetetlen Érd vonzáskörzetében tartozó települések és a főváros irányába a közlekedési kapcsolatok fejlesztése, a közszolgáltatások térségi igényekhez való hozzáigazítása, minőségi bővítése különösen a kultúra és a közművelődés terén.

Tényleges térségi szerepkör elképzelhetetlen az **együttműködések, hálózatok** kialakítása nélkül (**T14 cél**). Szoros kapcsolatot kell kialakítani a térségi önkormányzatokkal, vállalkozókkal és civil szervezetekkel, valamint hazai és nemzetközi szervezetekkel. Az együttműködésekben résztvevő vállalkozások és önkormányzatok olyan versenyképességi előnyökhöz juthatnak, amelyek segítségével képesek tevékenységük hatékonyságát növelni, valamint hozzájárul fejlődésük dinamizálásához. A helyi vállalkozói önszerveződést civil támogatás is segíti (helyi iparkamara Nyitnikék rendezvénye, helyi termékek,

szolgáltatások népszerűsítésére, az Érdi Értéktár működése), azonban önkormányzati közreműködéssel tovább élénkíthető a vállalkozói önszerveződés fórumok szervezésével, jó gyakorlatok bemutatásával és népszerűsítő kampányokkal.

A helyi önkormányzat egyik feladata biztosítani a kommunikációt és a konfliktusmentes együttműködést az érintett lakosság és civil szervezetek, valamint a vállalkozások között. Ennek érdekében javítani kell a partnerségi együttműködést, különösen olyan nagyobb léptékű beruházások esetén, mint pl. komplex városrehabilitációs projektek. A tapasztalatok alapján az összetett fejlesztések fontos eleme az alulról építkező, erős civil önszerveződés, amely partnerként képes megfogalmazni a helyi elvárásokat és elképzeléseket, konstruktívan együttműködve az önkormányzati projektek megvalósításában.

1.2.5 Zöld Érd

A **zöld Érd (A5)** átfogó cél prioritásként kezeli a klímaváltozást és a környezet védelmét. Egyrésztől kiemelt fontosságú az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése (mitigáció), amelynek egyik eszköze a szénalapú energiafogyasztás csökkentése. Másrésztől a klímaállóságot, a klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodást (adaptáció) is prioritásként kell kezelni, ami többek között a zöld és a kék infrastruktúra megerősítésével érhető el.

A **zöld város** célkitűzése a **közösségi, szabadtéri, kulturális városi terek fejlesztését** szorgalmazza (**T15 cél**). Ez egyrészt magában foglalja összefüggő zöld hálózatok, lokális vagy városi jelentőségű terek, zöldfelületek kialakítását, a védett területek megőrzését és rehabilitációját, a Dunapart városi szövetbe történő szerves integrálását, másrésztől pedig a funkció nélküli és/vagy alulhasznosított terek, épületek közösségi célú hasznosítását is.

A fejlesztéseknél figyelemmel kell lenni arra is, hogy a lehető legtöbb társadalmi csoport magáénak érezze azokat. A zöldfelületek és a rekreációs funkciók kialakításakor törekedni kell a különféle korosztályok igényeire (pl. kisgyermekek, ifjúsági korúak, idősek), illetve a közösség használói céljaira (pl. extrém sportokat űzők, állattartók stb.). A közterületek kialakításakor figyelemmel kell lenni a klímaváltozás hatásaira is: különösen a gyerekek és idősek által használt területeken biztosítani kell a megfelelő árnyékolást (elsősorban lombos fákkal, szükség esetén napvitorlákkal), illetve a nyári melegben fontos hűsítést és vízutánpótlást (ivókutak, párapuk stb.). A legtöbbet használt közterületeket, az utcákat faltól falig egységnek kell tekinteni, ezért az úttestek és a járdák burkolatfelújítása mellett a kisebb zöldfelületekre, utcabútorokra, köztisztviselésre is figyelemmel kell lenni.

A zöldfelületek kialakításánál, fejlesztésénél megoldandó a rendszeres vízutánpótlás, csapadékvíz-kezelés (pl. vízáteresztő burkolatok alkalmazása). Átgondolt tervezéssel egyes zöldfelületek „klímabarát parkként” vagy „madárbarát kertként” is működhetnek. Ez utóbbi a városi madárfajok védelmét is szolgálja, s edukációra is alkalmas a gyerekek zöld szemléletű nevelésében, szemléletformálásában.

A **kék infrastruktúra és vízgazdálkodás** tekintetében (**T16 cél**) a csapadékvíz-elvezetés megoldása, a csapadékvizek megőrzése, hasznosítása kiemelt feladat, különösen a déli, alacsonyabban fekvő városrészekben. A környezeti problémákat okozó hirtelen lezúduló csapadékvizek elleni védekezéshez nem csak a csapadékvíz-hálózat kiépítése, bővítése szükséges, hanem a meglévő hálózati elemek folyamatos karbantartása is. Ehhez kapcsolódik a csapadékvízet összegyűjtő patakok medrének megújítása, záportározók kialakítása. A csapadékvíz-gazdálkodásban törekedni kell a fenntartható szempontok érvényesítésére, a lakóövezetekben ösztönözni kell a tetőről lezúduló csapadékvíz gyűjtését és szárazság idején öntözési célokra való használatát. A lakossági csapadékvíz-hasznosítás hatékonyságának növeléséhez a szemléletformáló kampányok lefolytatása, a jó példák megismertetése is szükséges.

A szénalapú energiafogyasztás csökkentését az **energiahatékonyság** javítása, valamint a **megújuló energiaforrások használata (T17 cél)** is elősegíti. Ezzel összefüggésben Érd célja, hogy folytassa az

(igazgatási, szociális, oktatási és egészségügyi) intézmények energiahatékonyság javítását szolgáló programot. A beruházások kiterjednek az épületek hőtechnikai adottságainak javítására, hővesztéseinek csökkentésére, megújuló energiaforrások alkalmazására, az intézmények fűtési, hűtési és használati melegvíz-rendszereinek korszerűsítésére, az épületeken belül az energiafelhasználás csökkentését szolgáló világítási rendszerek korszerűsítésére. A városban kiváló lehetőségei vannak a napelemek (PV), napkollektorok és geotermikus energia hasznosításának is. Információnyújtással segíteni és ösztönözni kell a lakóépületek energia-hatékony beruházásait, illetve a vállalkozások energetikai célú fejlesztéseit is, valamint az energiaközösségek kialakítását. Az energetikai korszerűsítéssel összefüggésben prioritás a hatékony városüzemeltetés. Az önkormányzati épületállomány energiafogyasztásának optimalizálása intelligens energiamedenedszent-rendszer kialakításával is elősegíthető, ami első lépésként mérő és nyilvántartó, későbbi fázisban pedig szabályozó szerepet is elláthat.

Kiemelten fontos szerepet kell kapnia a hulladékgazdálkodásnak, azon belül is **a körforgásos gazdaságra** történő áttérésnek (**T18 cél**), amelynek alapja a korszerű hulladékgazdálkodás megteremtése. Törekedni kell a helyben keletkezett hulladékok minél szélesebb körének újrafeldolgozására, a települési zöldhulladékfeldolgozás és -hasznosítás megoldására, az ehhez szükséges feltételek megteremtésére, valamint az illegális lerakók felszámolására. Ennek érdekében nem csak a keletkező városi és lakossági zöldhulladék nagyobb arányú komposztálását, vagy bioüzemű feldolgozását kell megoldani, de szélesebb teret szükséges nyitni a lakosság újrahasználati. Újrahasznosítási lehetőségeinek a kialakításával, a közösségi műhelykávézók (repair cafe), illetve egy újrahasználati központ és garázs vásárok létrehozásával.

A zöld célok eléréséhez **szemléletformálási** akciókra is szükség van (**T19 cél**). A szemléletformálás folyamatainak ki kell terjedni a vállalkozásokra, a lakosság valamennyi korcsoportjára és a város minden részére. Cél az éghajlatvédelemre vonatkozó ismeretek átadása, a klímaváltozás helyi aspektusainak bemutatása, annak tudatosítása, hogy az adaptációhoz és a mitigációhoz milyen cselekvési mintákat tud elsajátítani az egyén. A helyi mitigációs és adaptációs kampányok fő iránya a lakossági fa- és növénytelepítések motiválása, a lakások és házak energiahatékonyságának növelése. A csapadékvíz megtartást célzó intézkedések részeként a lakossági szemléletformálás során kiemelt figyelmet kell fordítani a telken belüli csapadékvíz megtartási, valamint szikkasztós technikák terjesztésére. Egy másik fontos üzenet a szelektív hulladékgyűjtő rendszerek megfelelő használatának a tudatosítása, a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése, az illegális hulladéklerakások felszámolása. A szemléletformálásnak a prevenció és egészséges életmód népszerűsítésére, valamint a fenntartható közlekedési módok (közösségi közlekedés, kerékpár, gyaloglás) preferálására, az ehhez kapcsolódó oktatási és ismeretterjesztő tevékenységekre is ki kell terjednie.

1.2.6 Digitális Érd

A **digitális Érd (A6 átfogó cél)** átfogó cél középpontjában a digitalizáció áll, amely az elkövetkezendő évtized egyik legnagyobb kihívása lesz, s amely jelentős hatást fog gyakorolni a települési közszolgáltatásokra, a gazdasági életre, illetve a társadalomra egyaránt.

Az **okos város (T20 cél)**¹ „*olyan szolgáltató város, amely a szervezés különleges módszertana és korszerű eszköztárával koordinált/összekapcsolt városi funkciókat és lehetőségeket biztosít polgárai számára, amelyek a hagyományos fejlesztési gyakorlattal nem elérhetők.*” Az okos várossá válás során egy adott település célja többek között, hogy kiaknázza az új technológiai megoldásokban rejlő lehetőségeket, amely a városüzemeltetés és -működtetés minden aspektusára kiterjed. Mindezek

¹ a Lechner Tudásközpont definíciója, Okos város fejlesztési modell módszertani útmutató (2017)
<http://lechnerkozpont.hu/doc/okos-varos/okos-varos-fejlesztési-modell-modszertani-utmutato-20171130.pdf>

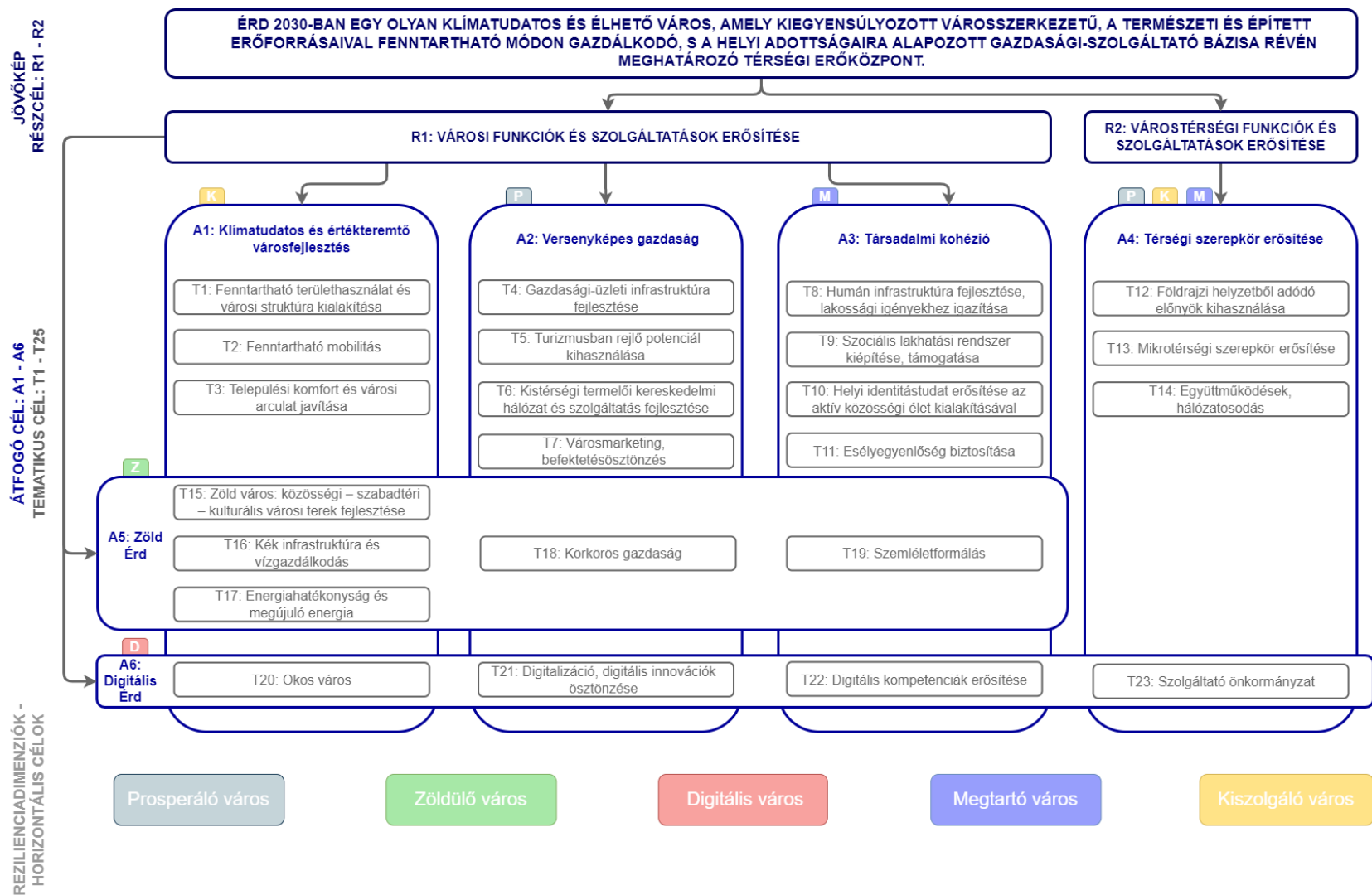
alapján Érd az elkövetkezendő években olyan okos megoldások bevezetésére és elterjesztésére törekszik, amelyek javítják a városüzemeltetés és -irányítás hatékonyságát. Ezek a fejlesztések azonban nem lehetnek öncélúak, azaz minden esetben a korábban már definiált átfogó és tematikus célok elérését kell elősegíteniük.

A hatékony városüzemeltetés része a **szolgáltató önkormányzat (T23 cél)**, amely a fejlett városi és várostérségi szolgáltatások kialakítására és fenntartására törekszik. Mindez hozzájárul a város pozitív megítéléshez és az érintettek elégedettségének növekedéséhez. Ehhez elengedhetetlen a digitális átállás menetrendjének részletes kidolgozása és megvalósítása, az okos település projekt elindítása, ami kiterjed az e-közigazgatás, az okos önkormányzás, valamint a közszolgáltatások (közösségi közlekedés, humán közszolgáltatások, közvilágítás, közbiztonság stb.) szükség szerinti digitalizációjára. A cél megvalósítása érdekében a települési önkormányzat jó példákkal járhat elő, valamint a szolgáltatókkal való együttműködések kialakításával elősegítheti, ösztönözheti a városüzemeltetés hatékonyabbá tételét.

A piaci vállalkozások szerepe kiemelkedő, hiszen a korszerű technológiák és ezen belül az IT alapú megoldások alkalmazásában szállítóként és fejlesztőként is meg tudnak jelenni. Az önkormányzat feladata ebben a **digitalizáció** elősegítése, a **digitális innovációk ösztönzése (T21 cél)**. Ehhez kiszámítható, egyszerűen működő helyi adminisztráció és az intelligens fejlesztéseket támogató szabályozási környezet szükséges, ami javítja a helyi vállalkozások üzleti környezetét, s a képzett, felkészült, kreatív munkaerőt is a térségbe vonzza.

Az okos várossá válás egyik alapvető feltétele, hogy a településen élők, dolgozók megfelelő fogadóképességgel rendelkezzenek az új technológiák által nyújtott lehetőségek iránt, ezért szükséges **fejleszteni a digitális kompetenciákat** a különböző célcsoportokban (fiatalok, idősek, munkanélküliek, ügyintézők stb.) **(T22 cél)**. A települési önkormányzat az oktatási intézményekkel, szolgáltatókkal, piaci szereplőkkel együttműködve oktatási programok kidolgozásában, megtartásában működik együtt.

1. táblázat: Érd stratégiai célrendszere

2. táblázat: A célrendszer városrészi leképeződése

	A1: Klímatudatos és értékteremtő városfejlesztés	A2: Versenyképes gazdaság	A3: Társadalmi megújulás	T4: Térségi szerepkör erősítése	T5: Zöld Érd	T6: Digitális Érd
Parkváros	T1: Fenntartható terület-használat és városi struktúrák kialakítása T2: Fenntartható mobilitás	T6: Kistérségi termelői kereskedelmi hálózat és szolgáltatás fejlesztése	T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása		T15: Zöld város: közösségi – szabadtéri – kulturális városi terek fejlesztése	
Érdliget-Kutyavár	T1: Fenntartható terület-használat és városi struktúrák kialakítása		T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása		T15: Zöld város: közösségi – szabadtéri – kulturális városi terek fejlesztése	
Tusculanum	T1: Fenntartható terület-használat és városi struktúrák kialakítása		T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása		T15: Zöld város: közösségi – szabadtéri – kulturális városi terek fejlesztése	
Ófalu - Újfalu	T1: Fenntartható terület-használat és városi struktúrák kialakítása T2: Fenntartható mobilitás	T5: Turizmusban rejlő potenciál kihasználása T7: Városmarketing, befektetésösztönzés	T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása T11: Esélyegyenlőség biztosítása	T13: Mikrotérségi szerepkör erősítése	T15: Zöld város: közösségi – szabadtéri – kulturális városi terek fejlesztése	
Tisztviselő- és Újtelep	T1: Fenntartható terület-használat és városi struktúrák kialakítása		T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása		T15: Zöld város: közösségi – szabadtéri – kulturális városi terek fejlesztése T16: Kék infrastruktúra és vízgazdálkodás	
Külterület		T4: Gazdasági-üzleti infrastruktúra fejlesztése T6: Kistérségi termelői kereskedelmi hálózat és szolgáltatás fejlesztése T7: Városmarketing, befektetésösztönzés		T12: Földrajzi helyzetből adódó előnyök kihasználása	T16: Kék infrastruktúra és vízgazdálkodás	

2. A beruházások, akciók összesítő bemutatása

A fenntartható városfejlesztés eszközébe tartozó városok fejlesztéseinek indokoltságát a stratégiai alátámasztottság adja. A fejezet célja bemutatni, hogy az egyes TOP Pluszból finanszírozásra kerülő projektek indokoltsága stratégiaiilag megalapozott. Az FVS Cselekvési terve meghatározta a célok megvalósulását támogató **prioritásokat, intézkedéseket és beavatkozási területeket.**

3. táblázat: Az intézkedések és beavatkozási területek rendszerezése

Intézkedés	Prioritás	Aktív Érd	Környezettudatos Érd	Intelligens Érd
Fenntartható településfejlesztés		Funkcióbővítő városrehabilitáció Településmarketing és pozicionálás	Fenntartható városfejlesztés Épített örökség megőrzése	Biztonságos Városok Program
Társadalmi leszakadás csökkentése		Esélyegyenlőségi programok megvalósítása Bérlakásállomány bővítése Humán tőke fejlesztése Kreatív társadalom	Lakóterületek klímaálló fejlesztése	A jövő generációinak digitális felkészítése A digitális kirekesztés elkerülése, a digitális megoldásokhoz történő hozzáférés biztosítása
Közzolgáltatások fejlesztése		Oktatás-nevelés fejlesztése Egészségügy fejlesztése Szociális ellátás fejlesztése Szociális gazdaság kiépülésének ösztönzése Közbiztonság növelésére irányuló programok, akciók megvalósítása	Prevenció és szemléletformálás	A digitális ügyintézési lehetőségek biztosítása a lehető legszélesebb körben Szolgáltatási színvonal javítása Közbiztonság javítása
Közösségi, kulturális, sport és szabadidős terek, szolgáltatások fejlesztése		Sportoláshoz, rekreációhoz szükséges infrastruktúra fejlesztése Kulturális fejlesztések Közösségfejlesztés		
Gazdaságfejlesztés, üzleti infrastruktúra fejlesztése		Gazdasági-üzleti lehetőségek bővítése A gazdaság üzleti infrastrukturális hátterének támogatása K+F+I Foglalkoztatási és gazdasági együttműködések kialakítása	Helyi termékek	A vállalatok digitális érettségének növelése
Komplex és fenntartható turisztikai fejlesztések		Kulturális és örökségi helyszínek turisztikai fejlesztése Attrakciófejlesztés Szálláshelyfejlesztés	Aktív és fenntartható turisztikai fejlesztések	„okos” megoldások alkalmazása
Barnamezős, alulhasznosított területek fejlesztése		Ipari-szolgáltató területek minőségi fejlesztése Használton kívüli épületek hasznosítása		
Közlekedésfejlesztés		Belterületi utak, parkolók fejlesztése Térségi közlekedés fejlesztése	Klímasemleges közlekedési módok fejlesztése Szemléletformálás	Közlekedésbiztonság javítása Intelligens közlekedésszervezés
Együttműködések, hálózatosodás		Térségi együttműködések erősítése Helyi szervezetekkel való együttműködések erősítése	Energiaközösségek létrehozása	Innovációs ökoszisztéma, a hálózatok és az okos klaszterek megerősítése

Intézkedés	Prioritás	Aktív Érd	Környezettudatos Érd	Intelligens Érd
Zöld és kék infrastruktúra fejlesztése			Zöldfelületek minőségi fejlesztése Kék infrastruktúra-hálózatok védelme Biológiai sokféleség megőrzése	
Energiahatékonyság, geotermális és megújuló energia-felhasználás		Szemléletformálás	Energiahatékonyság növelése, geotermális és megújuló energiatermelés növelése	Épületállomány „okosítása”
Körforgásos gazdálkodás és környezetvédelem		Víziközművek fejlesztése	Körforgásos gazdaságra való áttérés	
IKT és okos település fejlesztések		Digitális infrastruktúra fejlesztése Internetszolgáltatás, applikációk fejlesztése	Okos hálózat és okos mérési rendszer létrehozása	Adat-vezérelt, az igényekhez lehető leginkább igazodó, környezetkímélő közműszolgáltatás biztosítása Az önkormányzatnál keletkező adatok hasznosítása az önkormányzati működésben

A 4. sz. táblázat összeveti az FVS-ben meghatározott beavatkozási területeket a TOP Plusz vonatkozó prioritásainak témáival (gazdaságfejlesztés, turizmus, csapadékvíz gazdálkodás, stb.). A táblázatban minden tervezett beavatkozási terület egy önálló sort jelent. A színezett cellák a jelenlegi ismeretek birtokában mutatják, hogy a város az adott témában hány darab és milyen jellegű projektet tervez megvalósítani. Azon projektek, amelyek több tématerületre is kiterjednek (tipikusan a komplex akcióterületi projektek), ott minden téma jelölésre került.

A táblázat azt is bemutatja, hogy milyen jellegű projektet kíván a város megvalósítani (egyedi (pontoszerű), hálózatos / vonalas, akcióterületi komplex).

Az egyedi **pontoszerű projektek** szűkebb környezetükben jelentkező helyi szintű hiányzó funkciót pótolnak, vagy meglévő funkciót fejlesztenek.

A **hálózatos projektek** egymással összehangolt, összekapcsolódó beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozások.

Akcióterületi komplex projektek térben és időben koncentrált, komplex fejlesztési intézkedések, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

3. Konkrét beruházások

Jelen fejezet az adott prioritásra allokált kerethez illeszkedő elképzeléseket tartalmazza, de néhány prioritásnál a kereten felüli beruházásokat is megjelöl tartalékként. Természetesen lehetnek olyan fejlesztések, amelyekről a város még most is tudja, hogy milyen feltételekkel lehet megvalósítani (helyszín, összköltség, indikátorteljesítés stb.), így ez a lista bővíthet.

A projektekhez kapcsolódó indikátorok a TOP Plusz vonatkozó programindikátorok, amelyekre a város vállalást tesz (becslésként).

5. táblázat: Projekttábla - 1. prioritási tengely

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Zöld és kék infrastruktúra fejlesztése a Fundoklia-téren	A5: Zöld Érd / T15: Zöld város: közösségi - szabadtéri - kulturális városi terek fejlesztése A5: Zöld Érd / T16: Kék infrastruktúra és vízgazdálkodás	Érd	400 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	0,7 ha
Zöld infrastruktúra fejlesztése Érd Városcsopont főbb útjai mentén és térszerű közterületein és parkjaiban (Körönd, Forrás tér, Kuttyavár, Intéző utca stb.) – zöldfelületek fejlesztése, utcabútorok kialakítása, <ul style="list-style-type: none"> pilot jelleggel zöldterület használatához szükséges közvilágítás korszerűsítése okos megoldásokkal, pilot jelleggel okos közterület fejlesztés megvalósítása digitális közlekedésbiztonsági megoldások alkalmazásával 	A5: Zöld Érd / T15: Zöld város: közösségi - szabadtéri - kulturális városi terek fejlesztése	Érd	455 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	4 ha
Darukezelő utcai klímabarát park kialakítása	A5: Zöld Érd / T15: Zöld város: közösségi - szabadtéri - kulturális városi terek fejlesztése A5: Zöld Érd / T16: Kék infrastruktúra és vízgazdálkodás	Érd	30 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	2 ha
Érd Natura 2000 területeinek bemutatása, a Levenduna túraútvonal ezen területeken vezető útvonalának fejlesztése	A5: Zöld Érd / T15: Zöld város: közösségi - szabadtéri - kulturális városi terek fejlesztése	Érd	15 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	2
Szociális célú városrehabilitáció érdekében szegregáció felszámolása	A3: Társadalmi kohézió / T11 Esélyegyenlőség biztosítása	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	A projekt keretében integrált területre költözők száma (fő)	4
A településüzemeltetést támogató valós idejű települési monitoring rendszer kialakítása okos mérés megvalósításával a víziközmű cégnél pilot jelleggel	A6: digitális Érd / T20: Okos város, T23: a szolgáltató önkormányzat	Érd	20 000 000	Érd MJV Önkormányzata	Érd és Térsége Regionális Víziközmű	-	-

						Kft.		
	Fenntartható városfejlesztési stratégiák készítése	A1: Klímatusdatos és értéktremtő városfejlesztés / T1: Fenntartható területhasználat és városi struktúrák kialakítása	Érd	79 631 540	Érd MJV Önkormányzata	-	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák (db) Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság (fő)	1 69 431
kereten túli, tartalék projektek	Belterületi utak fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> • nagyobb forgalmi lakóutcák leaszfaltozása, rekonstrukciója • Budai úti főútvonal 4 sávról 2 sávra való csökkentése (Új Belváros-részprojekt), • parkolók kialakítása, • buszöblök/buszmegállók létrehozása, • körforgalom létrehozása 	A1: Klímatusdatos és értéktremtő városfejlesztés / T2: Fenntartható mobilitás	Érd	1 300 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	TEN-T úthálózaton kívüli rekonstruált vagy korszerűsített utak hossza (Belterületi utak) (km)	5
	Hamzsabég és Minaret tér környezetének rendezése, egykori kastély gazdatiszti házának és pincerendszerének felújítása	A2: Versenyképes gazdaság / T5: Turizmusban rejlő potenciál kihasználása	Érd	600 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Támogatott kulturális és idegenforgalmi helyek száma (db)	1
	Kerékpárosbarát fejlesztések kijelöléssel, kerékpársávval	A1: Klímatusdatos és értéktremtő városfejlesztés / T2: Fenntartható mobilitás	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra (km)	4
	Prioritás forráskerete (nem módosítható)			1 099 631 540				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye			1 099 631 540				
	Tartalék projektek összes forrásigénye			2 000 000 000				

5. táblázat: Projekttábla - 2. prioritási tengely

Projekt címe		Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
Prioritás 2.	Magyar Földrajzi Múzeum energetikai korszerűsítése	A5: Zöld Érd / T17: Energiahatékonyság, megújuló energiaforrások használata	Érd	400 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Jobb energiahatékonyságú középületek (m2)	938
	Parkvárosi napközis tábor épületeinek energetikai korszerűsítése	A5: Zöld Érd / T17: Energiahatékonyság, megújuló energiaforrások használata	Érd	80 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Jobb energiahatékonyságú középületek (m2)	428
kereten túli, tartalék projektek	Szociális Gondozó Központ Topoly utcai létesítményeinek energetikai korszerűsítése	A5: Zöld Érd / T17: Energiahatékonyság, megújuló energiaforrások használata	Érd	300 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Jobb energiahatékonyságú középületek (m2)	4 472
Prioritás forráskerete <i>(nem módosítható)</i>				480 000 000				
Elsődleges projektek teljes forrásigénye				480 000 000				
Tartalék projektek összes forrásigénye				300 000 000				

6. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együtt-működés	Indikátor	Célérték (becsült)	
Prioritás 3. ESZA+	Klímapark kialakításához tartozó szemléletformáló programok és kapcsolódó eszközbeszerzés	A5: Zöld Érd / T19: Szemléletformálás	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	„LeveDuna”-túraútvonal kialakításához kapcsolódó lakosságérzékenyítő, klímatudatosságra nevelő programok és kapcsolódó eszközbeszerzés	A3: Társadalmi kohézió / T10: Helyi identitástudat erősítése, aktív közösségi élet kialakítása A5: Zöld Érd / T19: Szemléletformálás	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	A szelektív hulladékgyűjtés és komposztálással kapcsolatos lakossági tájékoztató kampány és kapcsolódó eszközbeszerzés	A5: Zöld Érd / T19: Szemléletformálás	Érd	200 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	Csapadékmegtartással kapcsolatos tájékoztatók és kapcsolódó eszközbeszerzés	A5: Zöld Érd / T19: Szemléletformálás	Érd	200 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	A napközis tábor felújítását követően táboroztatási és egyéb programok szervezése	A3: Társadalmi kohézió / T10: Helyi identitástudat erősítése, aktív közösségi élet kialakítása	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	Fenntartható, komplex humán fejlesztéseket szolgáló ESZA programok megvalósítása	A3: Társadalmi kohézió / T11: Esélyegyenlőség biztosítása	Érd	380 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma (db)	50

	Helyi kulturális közösség-fejlesztés	A3: Társadalmi kohézió / T10: Helyi identitástudat erősítése, aktív közösségi élet kialakítása	Érd	370 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	5
	Szociális célú városrehabilitáció érdekében szegregáció felszámolása – társadalmi érzékenyítés	A3: Társadalmi kohézió / T11 Esélyegyenlőség biztosítása	Érd	30 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma (db)	1
	Városrészi energiatervek tervezésének támogatása energiaközösség létrehozása céljából	A5: Zöld Érd / T19: Szemléletformálás	Érd	20 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Egyéb, nem közösségi célú programok száma (db)	1
kereten túli, tartalék projektek								
	Prioritás forráskerete <i>(nem módosítható)</i>			1 500 000 000				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye			1 500 000 000				
	Tartalék projektek összes forrásigénye			0				

7. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)	
Prioritás 3. ERFA+	Általános iskola játszódvar rekonstrukciója	A3: Társadalmi kohézió / T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása	Érd	100 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Korszerűsített köznevelési intézmények száma (db) Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói (fő)	1 751
	Óvodai játszódvarok fejlesztése	A3: Társadalmi kohézió / T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása	Érd	570 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő) Korszerűsített köznevelési intézmények száma (db)	880 10
	Ófalusi óvoda felújítása	A3: Társadalmi kohézió / T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása	Érd	350 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db) Korszerűsített köznevelési intézmények száma (db)	80 1
kereten túli, tartalék projektek	Bölcsődei férőhelyek fejlesztése Érdligeten, Néra utcai új bölcsőde építése	A3: Társadalmi kohézió / T8: Humán infrastruktúra fejlesztése, lakossági igényekhez igazítása	Érd	500 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Újjonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma (db)	56
Prioritás forráskerete (nem módosítható)			1 020 000 000					
Elsődleges projektek teljes forrásigénye			1 020 000 000					
Tartalék projektek összes forrásigénye			500 000 000					

8. táblázat: Projektábra - 6. prioritási tengely

Projekt címe	Stratégiai célhoz való illeszkedés (melyik városi stratégiai célhoz illeszkedik)	Helyszín (város /térégi település)	Forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)	
Prioritás 6. ERFA+	Parkvárosi napközis tábor felújítása, funkcióbővítése, Öko liget kialakítása, sportfejlesztések	A2: Versenyképes gazdaság / T5: Turizmusban rejlő potenciál kihasználása	Érd	230 368 460	Érd MJV Önkormányzata	-	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	1 db
	Kerékpáros út és sétáló út létesítése az Érdi Városliget és Ófalusi gát között, az Eurovelo 6 kerékpáros útvonallal összhangban	A2: Versenyképes gazdaság / T5: Turizmusban rejlő potenciál kihasználása	Érd	50 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra (km) A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói (fő/év)	1 km 1000 fő/év
	A piac területén alpinfrastruktúra kiépítése, korszerűsítése (közművek, utak, gépjárműparkolók)	A2: Versenyképes gazdaság / T4: Gazdasági-üzleti infrastruktúra fejlesztése	Érd	120 000 000	Érd MJV Önkormányzata	-	A nem pénzügyi támogatásban részesülő vállalkozások száma (db)	140 db
kereten túli, tartalék projektek								
Prioritás forráskerete (nem módosítható)				400 368 460				
Elsődleges projektek teljes forrásigénye				400 368 460				
Tartalék projektek összes forrásigénye				0				

4. Ütemezés

A negyedéves bontású GANTT diagram a tervezett projektek benyújtásának időpontját ábrázolja.

9. táblázat: Ütemezés

	2022				2023				2024				2025				2026			
	1.n.év	2.n.év	3.n.év	4.n.év	1.n.év	2.n.év	3.n.év	4.n.év	1.n.év	2.n.év	3.n.év	4.n.év	1.n.év	2.n.év	3.n.év	4.n.év	1.n.év	2.n.év	3.n.év	4.n.év
Zöld és kék infrastruktúra fejlesztése a Fundoklia-téren																				
Zöld infrastruktúra fejlesztése Érd Városcsözpont főbb útjai mentén																				
Darukezelő utcai klímabarrát park kialakítása																				
Érd Natura 2000 területeinek bemutatása, a Levenduna túraútvonal ezen területeken vezető útvonalának fejlesztése																				
Szociális célú városrehabilitáció érdekében szegregáció felszámolása																				
A településüzemeltetést támogató valós idejű települési monitoring rendszer kialakítása																				
Fenntartható városfejlesztési stratégiák készítése (FVS, SUMP, SECAP készítése)																				
Magyar Földrajzi Múzeum energetikai korszerűsítése																				
Parkvárosi napközis tábor épületeinek energetikai korszerűsítése																				

5. Indikátor vállalások

Az alábbi táblázatban kérjük a fenti táblázatokból összesíteni valamennyi, a TOP Plusz szempontjából releváns számszerűsített mutató vonatkozásában a város egyes projektjei által elérni szándékozott eredményeket.

10. táblázat: Összesített indikátorvállalások

A mutató kódja	A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	69 431	KSH 2020
RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	1	a
RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	8,7	a zöldfelület fejlesztések révén létrejövő zöld-infrastruktúra mérete
RCO46	Átépített vagy korszerszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	0	nem releváns
RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	1	a kerékpározás terjedését elősegítő projektelem eredménye
RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	1000	becsült érték
TPO08	A rehabilitált talaj összkiterjedése	ha	0	nem tervezett beruházás
TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	0	nem tervezett beruházás
TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	0	nem tervezett beruházás
RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	0	nem tervezett beruházás
RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	0	nem tervezett beruházás
TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	4	
RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	1366	Parkvárosi Napközi tábor és Magyar Föld-

A mutató kódja	A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
				rajzi Múzeumfejlesztése
RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	0	nem ismert adat
RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	0	nem becsülhető jelen szakaszban
RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	0	nem tervezett beruházás
RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	0	nem becsülhető jelen szakaszban
TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	1	
TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	31	
TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	50	
TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	0	nem tervezett beruházás
TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	0	nem tervezett beruházás
TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	80	
TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	0	
RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	880	
TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	0	nem tervezett beruházás
TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	1	Érd MJV
RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	0	nem tervezett beruházás
TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	10	1 db óvoda felújítás, 11

A mutató kódja	A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
				db óvodai játszótér megújítás. 1 db iskolai udvar
TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	0	nem tervezett beruházás
RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	fő	751	Érdligeti Általános Iskola tanulói létszáma
TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok (bent: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	1	volt tüdőgondozó átalakítása
RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	2000	becsült érték
TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	0	nem tervezett beruházás
RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	140	
RCO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	0	nem tervezett beruházás
TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	0	nem tervezett beruházás
RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	1	Parkvárosi napközis tábor
TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	0	nem tervezett beruházás

6. Mellékletek

6.1. Vármegyei önkormányzat bevonása

A 2021-2027-es programozási időszakban a megyei Integrált Területi Programok (ITP) része az új ERFA rendelet 11. cikk fenntartható városfejlesztés intézkedése, így az eszköz a megye eredményeit nagyban befolyásoló beavatkozás-sorozat. Érdnek is tekintettel kell lenni a stratégia megvalósítását finanszírozó TOP Plusz program megye felé megfogalmazott elvárásaira.

A TOP Plusz forrásra tervezett beavatkozási területeknek és céloknak, valamint azok költségtervének illeszkednie kell a megyei önkormányzat területfejlesztési koncepciójához, programjához, valamint a megyei Integrált Területi Programhoz.

Érd MJV Önkormányzata az FVS-t és TVP-t a partnerségi tervezés szellemiségében megküldte a megyei önkormányzat részére véleményezés céljából.

A Pest Megyei Közgyűlés Elnöke 795-4/2022 iktatószámú levelében támogatta az FVS és TVP tartalmát

PEST MEGYE KÖZGYÜLÉSÉNEK ELNÖKE

1052 BUDAPEST, VÁROSHÁZ U. 7. – 1364 BUDAPEST, PF.: 112 – TEL.: (06 1) 233-6800 – FAX: (06 1) 233-6881
ELNOK@PESTMEGYE.HU

dr. Csózik László
polgármester úr részére

Érd MJV Önkormányzata

2030 Érd
Alsó u. 1.

Ikt. szám: 795-4/2022
Hiv. szám: 23/ERD-74542-2/2022
Ügyintéző: Schindler-Kormos Eleonóra
Tel: 06-1-233-68-60
Email: kormose@pestmegye.hu

Tárgy: Állásfoglalás Érd MJV –
Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és
a TOP-Plusz Városfejlesztési Programterv
2021-2027 dokumentumokhoz.

Tisztelt Polgármester Úr!

Érd MJV város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájáról (FVS) és a TOP-Plusz Városfejlesztési Programterv 2021-2027 (TVP) készítéséről szóló, véleménykérő levelét köszönettel megkaptam.

A TOP Plusz forrásra tervezett beavatkozási területeknek és céloknak, valamint azok költségtervének illeszkednie kell a megyei önkormányzat területfejlesztési koncepciójához, programjához, valamint a megyei Integrált Területi Programhoz. A stratégia készítése során végzett partnerségi tervezés keretében az FVS-t és TVP-t a megyei önkormányzat részére meg kell küldeni véleményezésre. A támogatási kérelemhez szükséges csatolni a megyei önkormányzat ezen dokumentumokra vonatkozóan tett észrevételeit, véleményét. A megyei önkormányzat álláspontját a benyújtani tervezett FVS és TVP tartalmára szükséges megkérni.

A TOP Plusz-1.3-1-21 pályázati előírások alapján, illetve a területfejlesztésről és területrendezéséről szóló 1996. évi XXI. törvény 13/A. § (3)-(4) bekezdésének megfelelően az alábbi véleményt fogalmazom meg.

A megküldött FVS és TVP összhangban van

- a Pest Megye Közgyűlésének Pest Megye Területfejlesztési Koncepciójáról szóló 12/2013. (XII.10.) önkormányzati rendeletével,
- a 15/2021. (04.14.) PMÖ határozattal elfogadásra került Pest Megyei Területfejlesztési Programmal (2021-2027), valamint
- a 48/2021. (09.24.) PMÖ határozattal elfogadott Pest Megye Integrált Területi Programjával (2021-2027) is.

A véleményezésre megküldött dokumentumokban szereplő átfogó célok kellő mértékben támogatják a település jövőképét, és megalapozzák a szükséges feladatok elvégzését, aminek végrehajtásához sok sikert kívánok.

Budapest, 2022. július 26.

Üdvözlettel:

6.2. Kiválasztási kritériumok, döntéshozatal

Érd MJV nem kíván bizonyos fejlesztések vonatkozásában felhívást megjelentetni az OP szempontjából jogosult egyéb kedvezményezett kör számára. Így nem szükséges saját területi kiválasztási kritériumok meghatározása.